

CAIXA I CAPSA

En català hi ha els termes *caixa* i *capsa*, que tenen diferents significats i que, per tant, cal saber distingir per precisió terminològica. Tanmateix, en la pràctica, els límits entre els dos termes no sempre són clars.

El *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2) defineix **caixa** en primera accepció de la manera següent:

caixa

f. [LC] Receptacle d'una certa grandària, de forma rectangular, generalment de fusta amb fons i tapa clavats i destinada a aconseguir i transportar tota mena d'objectes.

D'altra banda, dona la següent definició de **capsa**, també en primera accepció:

capsa

f. [LC] Receptacle de cartó, de llauna, de fusta, de vori, etc., de forma variable, més aviat petit, amb una tapa solta o agafada, destinat a transportar o guardar diferents objectes.

Com veiem, les diferències principals afecten la grandària (més gran per a *caixa* i més petita per a *capsa*) i, en part, la forma i els materials amb què són fetes (de fusta preferentment per a *caixa*, més variats per a *capsa*). Els dubtes sorgeixen quan es tenen en compte grans receptacles de materials lleugers, o per a usos especialitzats.

Com a regla general, podem establir que *caixa* fa referència a qualsevol embalatge emprat per al transport o emmagatzematge de mercaderies o per a les mudances, mentre que *capsa* es refereix als receptacles portàtils destinats a guardar-hi

objectes d'ús domèstic o d'oficina. És del tot incorrecte emprar *caixa* amb aquest significat.

✘ Els frigorífics s'han d'embalar amb una capsa de cartó.

✔ Els frigorífics s'han d'embalar amb una caixa de cartó.

✘ No trobo la caixa de clips que vaig desar a l'escriptori.

✔ No trobo la capsa de clips que vaig desar a l'escriptori.

Prescindint de la grandària i els materials, el terme *caixa* s'aplica de manera especialitzada a diferents objectes, com ara «caixa de canvis», »caixa de fonamentació», «caixa de fusibles», «caixa de morts», «caixa de ressonància», «caixa d'impremta», «caixa enregistradora», «caixa forta», «caixa negra», etc. També, per metonímia, s'anomena «caixa» la secció d'un establiment on s'efectuen les transaccions monetàries i la partida comptable corresponent; en el mateix sentit, el terme s'aplica a «caixa d'estalvis».

Igualment, de *capsa* s'han format algunes expressions especialitzades, com ara «capsa de música», «capsa de Pandora», «capsa de sorpreses», «capsa niu» o «capsa xinesa».